

Utdanningsplaner for spesialiteten blodsykdommer

Hensikt og målsetting

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at utdanningen av legespesialister skjer innen faglige forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømning i utdanningsløpet. Det skal lages en **overordnet utdanningsplan** for den enkelte spesialitet som angir hvordan virksomheten vil sikre at leger i spesialisering kan oppnå læringsmålene. Formålet med den overordna utdanningsplanen for hver av spesialitetene er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert spesialisering- /suppleringstjeneste.

Forskriften stiller tydelige krav til hva utdanningsplanen skal inneholde. Helse Vest har laget en mal for hvordan utdanningsplanen skal utformes. De ulike planene vil bli publisert på Helseforetakenes nettsider og vil være tilgjengelige for 1) spesialitetskomiteene som skal godkjenne og vurdere utdanningsvirksomhetene og 2) for LIS som skal søke jobb.

Utdanningsplanene skal senest publiseres på Foretakenes nettsider - 1 juni 2019 og skal deretter oppdateres årlig.

Denne planen gjelder for perioden: 1.juni 2019 -31. mai 2020.

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Seksjon for blodsykdommer tilbyr et heldekkende tilbud for utredning og behandling av alle hematologisk tilstander, bortsett fra allogen stamcelletransplantasjon med ubeslektede givere som p.t. utføres ved Rikshospitalet, som også har nasjonalt ansvar for blødere. Sammen med Rikshospitalet har seksjon for blodsykdommer flerregional funksjon for allogen stamcelletransplantasjon. Seksjonen har nasjonalt ansvar for behandling av pasienter med multippel sklerose (MS) med autolog stamcelletransplantasjon i regi av en internasjonal studie. Seksjonen har regionalt ansvar for autolog stamcelletransplantasjon for plasmacellesykdommer og akutte leukemier. For øvrige hematologisk tilstander har seksjonen en lokal funksjon for hele Helse Bergen sitt opptaksområde.

Spesialistkandidatene får erfaring med de aller fleste tilstander i blodsykdommer.

Antall spesialister og LIS.

Det er 7,4 faste overlegestillinger ved hematologisk seksjon. Av disse er det 3 overleger som har bistilling ved seksjonen, med hovedstilling ved Universitet i Bergen og 1 overlege med bistilling ved UiB. Det er 5 utdanningsstillinger i hematologi (LIS 3) og 1 rotasjonsstilling (LIS 2). Det er 1 LIS-1 tilknyttet seksjonen til enhver tid. LIS 3 konstitueres tidlig i forløpet og går det bakvakt.

Organisering av virksomheten og ivaretagelse av daglig drift

Ved hematologisk sengeposten drives det utredning og behandling av hematologiske og indremedisinske tilstander. Sengeposten har 14 senger, med til sammen 9 enerom, hvorav 3 overtrykksisolater til pasienter som blir behandlet med allogen stamcelletransplantasjon. Der er et behandlingsrom med 3 senger/behandlingsstoler til dagbehandlinger.

Pasientene på sengeposten er delt opp i 2 grupper. Hver gruppe er bemannet med 1 overlege og en LIS. Arbeidet ved sengeposten begynner kl. 09:15 etter radiologisk demonstrasjon med pre-visitt som slutter kl. 10:00 og deretter visitt som slutter kl. 11. Seksjonen har skriftlige rutiner for pre-visitt, visitt, listepasienter og andre praktiske aspekter.

Seksjonen har en stor poliklinisk aktivitet for utredning av alle stabile tilstander (også BMT utredning: resipient og donor), behandlinger med bl. a. cytostatika, transfusjoner, veneseccio, osv. Det utføres også prosedyrer som cristabiopsi, sternalpunksjon og spinalpunksjon.

LIS 3 og spesialister jobber på sengeposten i 2 sammenhengende uker og har 2 sammenhengende uker med andre aktiviteter, som omfatter 2-3 fulle polikliniske dager, bakvakt, ø. hj. Poliklinikk og mikroskopering.

Fire LIS går i primærvakt, og er borte fra seksjonen ca. halvparten av tiden. Tjenesteplanene til LIS går over 27 uker med 11 delt vakt, faglig fordypning, poliklinikk og to avspaseringsuker.

Faglig samarbeid

Seksjonen samarbeider de fleste kliniske enheter på HUS, spesielt Mottaksklinikken, Hjersteavdeling, Lungeavdelingen, Kirurgisk klinikk, Anestesiavdeling og Intensivseksjon, Kvinneklinikken, Radiologisk avdeling og Barneavdelingen om diagnostikk og behandling. Videre deltar seksjonens leger i generell indremedisinsk beredskap i samarbeid med andre av medisinsk avdelings seksjoner.

Tverrprofesjons samarbeid

Seksjonens leger har omfattende samarbeid med en rekke andre profesjonsgrupper (Sykepleiere med og uten spesialutdanning, fysioterapeuter, klinisk ernæringsfysiologer, bioingeniører, sosialtjenesten, psykologer,

radiografer) i daglig tverrfaglig arbeid omkring pasienter med blodsykdommer og generelle indremedisinske problemstillinger.

Beskrivelse av utdanningsløpene

Alle LIS er primært tilknyttet sengeposten. For LIS 2 og LIS 3 som går i primærvakt går halvparten av tiden til vaktarbeid og resten til sengepostarbeid med mindre tid satt opp til poliklinisk arbeid. For LIS 3 som går i bakvakt er det like mye poliklinisk aktivitet som overlegene ved seksjonen.

LIS 2 Løpet:

LIS 2 forløpet i Helse Bergen har en definert minstetid på 30 mnd.

De aktuelle læringsmålene med læringsmidler er tenkt oppnådd gjennom rotasjon mellom mottaksklinikken og de indremedisinske seksjoner. For kandidater som går hele sitt forløp på HUS vil LIS 2 modulen i størst mulig grad slutføres før en går videre med planen for LIS 3 i blodsykdommer. Seksjon for blodsykdommer kan få fordelt LIS 2, men det er ikke et krav å jobbe på seksjonen for å innfri læringsmålene i blodsykdommer for LIS 2.

LIS 3 Løpet:

Seksjonen gir tilbud om komplett tjeneste for alle læringsmålene i blodsykdommer, bortsett fra læringsmålene for lymfom (BLS 051, BLS 054, BLS 055, BLS 057, BLS 058, BLS 059, BLS 060, BLS 061 og BLS 062). Minstetid for LIS 3 forløpet i blodsykdommer er 30 måneder. For å dekke læringsmål om lymfom skal LIS 3 jobbe 6 måneder ved Kreftavdelingen. Det er tegnet en fagavtale. Seksjonen tilbyr også sentraltjeneste for Helse Fonna og Helse Førde innen blodsykdommer og Stavanger Universitetssykehus innen allogen stamcelletransplantasjon.

Stillingsforhold

Alle egne kandidater har fast stilling ved seksjonen. Kandidater som roterer fra andre foretak for sentraltjeneste beholder sin faste stilling lokalt og tilbys midlertidig stilling i lengde tilsvarende forventet utdanningsløp.

Som hovedregel tiltres fast stilling ved utsendende sykehus etter endt tjeneste ved HUS.

Forløpene må fordeles mellom kandidater som har hele utdanningsperioden i Helse Bergen og kandidater som roterer for sentraltjeneste.

Sentraltjeneste

Seksjonen tilbyr koordinert sentraltjeneste i henhold til instruksjon fra regionalt utdanningsråd med følgende minstetider for tjeneste

- 1: Stavanger Universitetssykehus: 6 mnd
- 2: Helse Førde: 30 mnd
- 3: Helse Fonna: 24 mnd

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS introduseres i avdelingen på følgende måte:

1. Skriftlig introduksjonsinformasjon sendes ut på forhånd.
2. Introdag:
 - Felles møte med Avdelingsdirektør
 - Administrativt mottak ved medisinsk sekretariat. Kort omvisning i avdelingen og utdeling av ID kort, klær.
 - Møte med seksjonsoverlege og omvisning i seksjonen.
3. Introduksjon med seksjonsoverlege innen 2-4 dager for gjennomgang av sentrale tema innen blodsykdommer og klinisk drift ved sengeposten.
4. Tidlig medarbeidersamtale og tildeling av veileder.
 - Tildeling av kurspakke nyansatte (Introkurs IKT. aHLR kurs)
 - Tildeling av avdelingens generelle kurspakke for regelmessig gjennomføring (Brannvern, IT sikkerhet, hygiene)
 - Tildeling av aktuelle kompetanseplaner i lis utdanningen
4. Utforming av individuell utdanningsplan sammen med veileder.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Hver LIS får oppnevnt en veileder som er spesialist i blodsykdommer ved tiltredelse.

Veiledningssamtale skal finne sted minst en gang i mnd. Ved medisinsk avdeling er det satt av tid til veiledningssamtale en tirsdag hver måned.

Veilederen skal evaluere LIS sin faglig progresjon og egnethet for hematologi hver 6 måned (i februar og i august).

LIS har alltid en overlege med seg på sengeposten til veiledning og supervisjon. LIS jobber med forskjellige overlege 2 uker om gangen.

LIS får tid til gjennomgang av poliklinisk pasienter sammen med seksjonsoverlegen og ev. andre overleger, både før og etter konsultasjonen ved behov.

Det er også åpent for å ta opp kliniske problemstillinger ved pre-visitter og diverse seksjonsmøter.

LIS og veiledere skal innen 1 måned etter tiltredelse levere en individuell utdanningsplan (standardisert for seksjon for blodsykdommer og er en modifisert versjon fra DNLF sin mal). Utdanningsplanen skal innleveres til utdanningsutvalg og seksjonsoverlegen.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Kandidatene gis regelmessig tilbakemelding på faglig progresjon i veiledningssamtalene. For alle som følger ny modell for LIS 3 utdanning er veiledning, kurs og prosedyreopplæring lagt inn i kompetanseportalen og kan følges i egen app. Kandidater som følger overgangsordning følger individuell utdanningsplan etter gammel mal.

Når en LIS mener at et læringsmål er oppfylt legges en kort beskrivelse inn i kompetanseportalen, læringsmålet signeres av LIS og meldes så automatisk opp til veileder. Læringsmålet godkjennes så etter en diskusjon av det aktuelle læringsmålet ved veileder.

Et utvalg av læringsmål (Se sentral plan for læringsmål i Helse Bergen) godkjennes etter evaluering i evalueringskollegium i løpet av siste halvår av tjenesten. Etter at alle læringsmål er godkjent av kandidat og veileder går forløpet til godkjenning hos utdanningsansvarlig overlege.

Teoretisk undervisning

Teoretisk undervisning innen blodsykdommer ved internundervisning er organisert til 90 minutter fordelt på 2 dager (onsdager og torsdager kl. 12:45-13:00). Dette sikrer minst 70 undervisningstimer i året. Det er ingen andre planlagte oppgaver i tidspunktet der internundervisningen foregår.

Utdanningsutvalget har ansvar for å sette opp undervisningstema og fordele temaene blant legene ved seksjon. Visse emner dekkes av andre enn leger ved seksjonen. Tema er hentet fra listen over læringsmål som skal dekkes med internundervisning. I løpet av utdanningstiden skal kandidaten ha vært gjennom alle emnene minst en gang.

I tillegg er det organisert felles internundervisning for Medisinsk avdeling, Hjerteavdeling, Lungeavdeling og Mottaksklinikken tirsdag til torsdag (25 minutter) som ledd i fellesundervisning i generell indremedisin. Hver 8. uke inneholder relevante tema for spesialiteten fordøyelsessykdommer.

Alle LIS får anledning til å være med på de obligatoriske kursene innen spesialiteten. LIS får anledning til å være på vår- og høstmøte for norsk selskap for hematologi og årlig regionalt møte for blodsykdommer og lymfom itillegg til muligheten for deltakelse på internasjonale kongresser.

Annen undervisning:

- Patologimøte: Demonstrasjon av aktuelle kasus utvalgte hver tirsdag kl. 15:00-15:30.
- Seksjonens forskningsmøte annen hver onsdag kl 14-15.
- Seksjonens administrasjonsmøte fra hver mandag kl. 14:30-15:30.
- Annenhver fredag foregår 1 time fellesundervisning for hele sykehuset. Ansvar rulleres mellom avdelingene.

Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål er tildelt som plan i felles kompetansemødel. Teoretisk undervisning under temaene Etik, Kvalitet og pasientsikkerhet, Livverkt, pasient og brukermedvirkning, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse dekkes inn i obligatorisk administrasjon og ledelseskurs.

Temaer som pasient og pårørende opplæring, samhandling, kommunikasjoner, kunnskapshåndtering og forskningsforståelse dekkes inn gjennom internundervisning og veiledning og eventuell gruppeveiledning.

I samråd med seksjonsleder og veileder tildeles alle LIS en konkret oppgave innen kvalitetssikring- / forbedring- / pasientsikkerhetsarbeid.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Nytt utdanningsutvalg velges i oktober hvert år, det har sammenheng med hoved rotasjon for LIS på medisinsk avdeling. Utdanningsutvalget skal bestå av minst 2 overleger og 2 LIS. Utvalget har følgende oppgaver: Skal planlegge og styre utdanningsvirksomheten på hematologisk seksjon:

- gjennomgang av individuell utdanningsplaner for LIS og etterutdanningsplaner for overleger.
- legene skal innlevere kopi av sine planer til utvalget og utdanningsutvalget må vurdere om planene er formålstjenlige og realistiske. Utvalget må gi tilbakemelding dersom planer lagt for et semester ikke er gjennomførbare.
- utdanningsutvalget har overordnet ansvar for at den enkelte LIS får nødvendig bistand fra sin veileder til å utarbeide en god individuell utdanningsplan.
- Vurdering av LIS utdanningsprogresjon sammen med veileder.
- Revidering og oppdatering av seksjonens utdanningsplan (dette dokumentet) i desember hvert år.
- Utdanningsutvalget skal lage en plan for internundervisningen for hvert år.

Forskning

Seksjonen har stor forskningsaktivitet med om lagt 30 vitenskapelige publikasjoner hvert år. Det tilrettelegges for at alle LIS-3 skal på være med på GCP (Good Clinical Practice) kurs. LIS 3 skal delta i en eller flere av de kliniske studiene seksjonen har.

Grunnleggende vitenskapsfilosofiske emner diskuteres regelmessig er dekket av CGP kurset og tas regelmessig ved seksjonens forsknings møte.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetting vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av seksjonsoverlege.

Simulering og ferdighetstrening

Simulering og ferdighetstrening inngår ikke som en del av daglige aktiviteter.

Tillitsvalgte

Medisinsk avdeling har en tillitsvalgt LIS til enhver tid. Avdelingen har egne valgte tillitsvalgte for Yngre legers forening og et eget avdelingsverneombud.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med Seksjonsoverlege eller seksjonens utdanningsutvalg.